

EduPrace.pl

Pisanie prac doktorskich, magisterskich, inżynierskich, licencjackich,
dyplomowych oraz zaliczeniowych.

3

ZASADA PODZIAŁU WŁADZ jedna z najstarszych zasad, znana już za czasów Arystotelesa, ale rozwinięta w XVII i XVIII w. przez John'a Locke'a i Charlesa Montesquieu, była przeciwieństwem zasady absolutyzmu monarszego i w tym sensie jest jedną z gwarancji demokratyzmu systemu władzy. 2 składniki zasady : 2 znaczenia zasady :

przedmiotowe (funkcjonalne) - polega na wydzieleniu pewnych rodzajowo odmiennych sfer władzy, takich jak ustawodawstwo, wykonywanie praw i sądzenie. Takie podejście było już u Arystotelesa;

podmiotowe (organizacyjne) - polega na wyodrębnieniu grup organów sprawowania władzy. Zasługą Locke'a i Montesquieu było połączenie tych dwóch znaczeń → czyli że każdej ze sfer władzy odpowiada odrębna grupa organów władzy system hamulców i równoważenia władz , gdyż konstruowanie systemu władz w państwie nie polega na tworzeniu nowych organów, a raczej na tworzeniu relacji między już istniejącymi. Relacje te opierają się na zasadzie równości tych władz, a każda z nich powinna mieć instrumenty umożliwiające jej hamowanie działania innej władzy i na odwrót.

Konstytucja z 1997 r. w art. 10 daje wyraz obu składnikom zasady , przy czym jedynie władza ustawodawcza została wyczerpująco wymieniona, a organy władzy wykonawczej i sędziowskiej podane jedynie przykładowo. Do tego w systemie władz znajdują się organy wykraczające poza ten system : NIK - organ wspomagający sejm w kontroli rządu, ale jest spór czy jest to organ działający wewnątrz funkcji kontrolnej sejmu czy jest to szczególny organ wykonawczy, całkowicie niezależny od rządu. RPO - blisko powiązany z Sejmem (powoływany przez Sejm za zgodą Senatu), ale ma wpływ i na egzekutywę i na ustawodawstwo i na sądownictwo. KRRiTV - wykonuje zadania z zakresu egzekutywy, ale pozostają one w związku z zasadami konstytucyjnymi jak zasada wolności słowa i niezależności mediów. Krajowa Rada Sądownictwa - ciało o mieszanym składzie (powoływane przez wszystkie władze), ma zadania z zakresu egzekutywy (jako element w procesie mianowania sędziów) i sądownictwa (organizacji) ze względu na istnienie tych organów należy uznać, że zasada podziału władz jest kategorią wyjściową , ale poddaną modyfikacjom.

Zasada podziału władz nie ma charakteru absolutnego , ale to przecinanie się kompetencji nie może iść zbyt daleko. Na tym tle ważne są dwie koncepcje szczególne: koncepcja domniemań kompetencyjnych - może zostać przełamana jedynie przepisem konstytucyjnym, a takie wyjątki podlegają wykładni literalnej. W przypadku gdy wyjątki te przybiorą rozmiary niweczące odrębność kompetencyjną władz, choć zasada nie zostanie utrzymana, to jednak ważność i skuteczność tych przepisów konstytucyjnych pozostaje bez zmian. (...)

... uprawnień prezydenta, ale elementy, które w prawidłowym funkcjonowaniu systemu parlamentarnego nie są widoczne, np. utrudnienia w obaleniu rządu (min. konstruktywne wotum nieufności) → koncepcja

racjonalizacji opiera się na swoistym systemie kar i nagród - parlament jeśli ma stabilną większość może narzucić rządowi swoją wolę, ale jeśli brak stabilnej większości traci cześć władzy na rzecz innych organów. w Konstytucji z 1997 r. - system parlamentarny zrationalizowany → dualizm egzekutywy, odpowiedzialność rządu, prezydent nie może przejąć władzy wykonawczej, ale wybierany jest przez naród, choć jego kompetencje nadal są małe. Racjonalizacja poprzez wymóg kwalifikowanej większości dla części decyzji Sejmu, a jeśli brak, to wtedy wpływ na te decyzje przez Senat lub prezydenta; poprzez konstruktywne wotum nieufności. Pomimo deklaracji o równowadze między władzą ustawodawczą a wykonawczą, to jednak szczegółowe postanowienia dają szerszą władzę Sejmowi, co odpowiada tradycji polskiego konstytucjonalizmu.

odrębne zasady jednak dot. władzy sądowniczej - podstawą jest zasada niezawisłości sędziowskiej i zasada izolacji władzy sądowniczej, gdyż tylko sądy mogą wymierzać sprawiedliwość, bez wyjątku(!) i na tym tle...
... hamulców i równoważenia władz doprowadziło do stworzenia 2 zasadniczych modeli stosunków między władzą ustawodawczą a wykonawczą, przy czym struktura i organizacji parlamentu jest zbliżona w obu modelach, różna jest struktura i relacje władzy wykonawczej:

system parlamentarny

dualizm egzekutywy - głowa państwa i rząd z premierem;

„król panuje a nie rządzi”, a rzeczywista władza w rękach rządu...

... tego systemu zależy od politycznego układu sił w parlamencie, co może prowadzić przy dużym rozbiću politycznym do problemów (skrajnie to przełom lat 20'tych i 30'tych w Niemczech i dojście Hitlera do władzy w legalnej procedurze) → z tego powodu wyróżnia się tzw. racjonalizację systemu parlamentarnego.

system prezydencki

jednolitość egzekutywy o bardzo silnej pozycji głowy państwa, która jest jednocześnie...

... szefem rządu, czyli jest jednoosobowym zwierzchnikiem władzy wykonawczej (a w USA dodatkowo nie ma wyodrębnionego rządu jako ciała kolegialnego o własnych kompetencjach).

prezydent wybierany przez naród.

prezydent powołuje kierowników poszczególnych departamentów (za zgodą Senatu), ale potem są odpowiedzialni tylko przed nim.

brak odpowiedzialności politycznej przed parlamentem, ale też brak możliwości...

... wobec legislatury jako ustawodawca negatywy (wg Hansa Kelsena).

zasada ta dotyczy relacji między centralnymi organami, a nie między władzami centralnymi a władzami poszczególnych federacji, co w Polsce jest wykluczone w art. 3 - Polska jest państwem unitarnym → zakaz nie tylko federacji, ale i ustanawiania autonomii, ale nie wyklucza to powołania samorządu terytorialnego na zasadzie odrębności...

Systemy rządów - prawo konstytucyjne

Zasada podziału władz.

Parlamentaryzm zrationalizowany w Polsce - omówienie

Organy, systemy rządów - encyklopedia, zagadnienia

formy rządów - omówienie

OCENA SYSTEMÓW WIĘKSZOŚCIOWYCH I PROPORCJONALNYCH- Wykład

Reklama

- .
- .
- .
- .
- .

·

·

·

·

·

·

·

·

·

·

·

·

·

·

·

·

·

·

·Prawa autorskie

·

·Reklama

·

·

·

·

·Kontakt